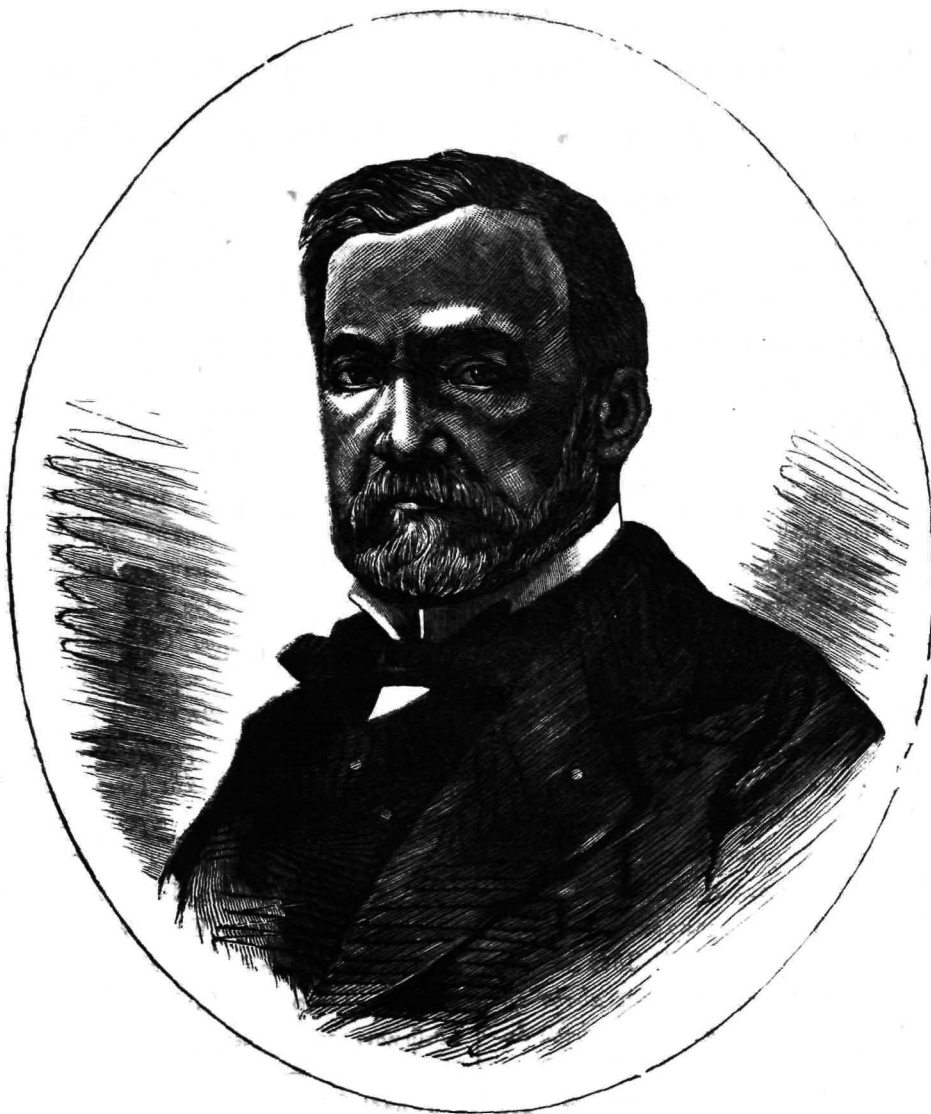

νικου κράτους. Μελετήσατε ὅπισθεν τῶν ἀριθμῶν· καὶ θὰ ἐννοήσητε διὰ ποίων καταπληκτικῶν θυσιῶν ἐξαγοράζεται ἡ στρατιωτικὴ αὕτη δόξα τῆς Γερμανίας. Αἱ δαπάναι τοῦ στρατοῦ ἀπορροφῶσι τὸ μείζον μέρος τῶν ἐσόδων, ἡ δὲ ἐργασία τοῦ λαοῦ εἰς οὐδὲν ἄλλο συντελεῖ, ἢ εἰς τὴν συντήρησιν κολοσσιῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων. "Ο,τι προεφήτευσε περὶ τῆς Εὐρώπης πρὸ αἰῶνος καὶ ἐπέκεινα ὁ θεωρητικὸς τοῦ «Πνεύματος τῶν Νόμων», παρίσταται ὁσημέραι καταφανέστερον καὶ πραγματικώτερον ἐν Γερμανίᾳ. Οἱ κυριώτατοι παράγοντες τοῦ πλούτου τῆς χώρας, ἡ γεωργία κατὰ πρῶτον καὶ αἱ μετ' αὐτῆς συνδεδεμέναι βιομηχανία καὶ ἐμπορία, ὁσημέραι ἐξαντλοῦνται, καὶ ἂν στρατιωτικῶς ἀναδείκνυται ὁ τόπος, οἰκονομικῶς πάσχει καὶ φθίνει. Μὴ ζητήσητε εὐρυτέρας ἀναλύσεις καὶ λεπτομερείας κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην. Εὐάριθμος τά-

ξις ἀπορροφᾷ τὴν ἐργασίαν, καταναλίσκει τὰς φυσικὰς καὶ ἠθικὰς δυνάμεις τῆς κοινωνίας, τὸ δὲ συμπέρασμα τῆς δυστυχούς ταύτης καταστάσεως ἔσται ἡ ὀριστικὴ ἐξάντλησις ἀμφοτέρων. Τοιοῦτον ἔσται τὸ τέλος τῆς Γερμανίας ταύτης, ὅποیان δημιουργοῦσιν αἱ στρατιωτικαὶ θεωρίαι τοῦ Μόλτκε καὶ ἡ ἐγωϊστικὴ πολιτικὴ τοῦ Ἀρχιγραμματέως. Ἐσωτερικὴ ἐξάντλησις, ἐξωτερικὴ κατάπτωσις. Ἡμέραν τινὰ ὁ κώδων τῆς ἱστορίας θέλει σημάνει τὴν ἐκρηξίν νέου πολέμου μεταξὺ τῆς Γερμανίας καὶ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ γείτονος ἔθνους, ἡ καὶ συμμαχίας, δυσμενῶς ἐχούσης πρὸς τὴν στρατιωτικὴν αὐτῆς ὑπεροχὴν. Ἀλλὰ τίς βεβαίῳ, ὅτι ὁ θεὸς τῶν πολέμων θέλει εὐνοήσῃ καὶ πάλιν τοὺς νικητὰς τοῦ Σεδάν καὶ τοῦ Μέρτς, καὶ ὅτι αἱ ἔθικοι αὗται, αἱ αἰμοσταγεῖς ἐπιτυχίαι, δὲν θὰ λάβωσι δίκαια ἀντίποινα, ὡς ἔλαβον πρό τινος χρό-

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΠΑΣΤΕΡ
ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΧΗΜΙΚΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.